

Το σπίτι μου το πατρικό, βρισκόταν ανάμεσα σε μια βαρελοποιία και ένα ταπητοκαθαριστήριο. Από την βαρελοποιία διατηρώ πολύ αχνές αναμνήσεις καθότι γρήγορα παραδόθηκε στους οδόντας της αντιπαροχής, κατά τη διάρκεια της επελαύνουσας πρώ της οκταετίας του, αργότερα αποκληθέντος, Εθνάρχου. Βρέφος με παρέλαβε, πρωτάκι στο Δημοτικό με άφησε, εκείνη η πρώτη τη του περιόδου στην Εξουσία.

Από το ταπητοκαθαριστήριο όμως, διατηρώ πιο συγκροτημένες μνήμες. Βρισκόταν σε εκείνες τις γειτονιές, μέσα στις γειτονιές. Όπου σε ένα ελεύθερο κεντρικό χώρο, παρατάσσονταν περιμετρικά καμαρούλες που φιλοξενούσαν φτωχούς πολίτες. Δεν ήταν απαραίτητη η ύπαρξη τρεχούμενου νερού, ούτε η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, σε κάθε καμαρούλα, από τις οποίες οι πιο λουσάτες, είχαν κουζινάκι με ένα καμινέτο, ή κάποιο δεύτερο μικρό χώρο. Εννοείται ότι υπήρχαν κοινές τουαλέτες, αν και τότε η δόκιμη έκφραση ήταν αποχωρητήριο, ή μέρος. Για κάποιους αδιευκρίνιστους λόγους η μάνα μου, αποκαλούσε αυτές τις οικιστικές συνθέσεις ως Αβησσυνία.

Θυμάμαι, ότι στη συγκεκριμένη Αβησσυνία, υπήρχε, ανάμεσα στις κάμαρες, ταπητοκαθαριστήριο με χτιστή δεξαμενή που συνέλεγαν το νερό, δίπλα μια τετράγωνη λεία επιφάνεια με κλίση κάτω από στέγη, όπου άπλωναν τα χαλιά και τα σαπούνιζαν, τα έτριβαν, τα ξέπλεναν. Περιμετρικά υπήρχε λούκι, που συλλέγονταν τα σαπουνόνερα και κάπου αποστραγγίζονταν, υποθέτω τον εγγύς βρισκόμενο Ιλισό. Ναι, ναι περί του ίδιου πρόκειται, που τόσο ναζιάρικα διερωτάτο η Μελίνα, πως τον λεν, πως τον λεν.

Θυμάμαι επίσης την μυρουδιά των απορρυπαντικών, αλλά και την ευχαρίστηση της μικρής παρέας των πιτσιρικάδων να βουτάμε στο καθαρό, δροσερό νερό της δεξαμενής, όπου ίσα που πατάγαμε και μας φαινόταν μεγάλη και βαθιά, όποτε βέβαια μας άφηναν μέσα στο ζεστό καλοκαίρι. Ανάμεσα στους εργαζόμενους εκεί, ανθρώπους μεροκαματιάριδες ήταν και ένας νέος με πνευματική καθυστέρηση.

Ήσυχος, ψηλός, λίγο καμπούρης, λίγο ασχημούλης και αγαθός. Τον είχαν για τις πιο απλές, εύκολες εργασίες. Δεν έγινε ποτέ, αντικείμενο χλεύης, απ' όσο τουλάχιστον θυμάμαι. Ίσως στην απογευματινή μπάλα να είχε ακουστεί κάτι επιδερμικό σίγουρα όχι προσβλητικό, κάτι που λεγόταν από όλους για όλους. Τότε περίπου τραγουδούσε και ο Ζαμπέτας τους στίχους: «...το χτυπάει ο αράπης, ο μαύρος, ο σκύλος, ο μπλάκ, ταμ, ταμ, ταμ Ταμ, ταμ, ταμ, χτυπάει ο σκυλάραπας» και κανείς δεν σκεφτόταν κάτι περί ρατσισμού.

Ίσως διότι η κοινωνία μας ήταν πολύ αμιγής. Αλλά ας μην λησμονηθεί, πως τμήμα αυτής της ίδιας κοινωνίας, είχε δώσει ισχυρά δείγματα συμπεριφοράς διακρίσεων 40 μόλις χρόνια νωρίτερα, όταν αποκαλούσαν ως τουρκόσπορους, τους ομοεθνείς, ομόγλωσσους, ομόθρησκους δυστυχισμένους που ξεριζώθηκαν από τα παράλια της Ιωνίας και έφτασαν επαίτες στα μητροπολιτικά χώματα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ακριβώς απέναντι από τον Ιλισό βρισκόταν ο συνοικισμός. Έτσι είχε βαπτιστεί εκείνη η παραγκούπολη, που μέσα της ζούσαν κάποιες εκατοντάδες πρόσφυγες. Στην πορεία του χρόνου, μόλις μιάμιση γενιά αργότερα, είχε χτισθεί και αφομειωθεί.

Τέλος πάντων τα ανακαλώ όλα τούτα, με τα καθαριστήρια των χαλιών, διότι πρόσφατα βρήκα στο γραμματοκιβώτιο μου, το αληθινό, το μεταλλικό αυτό που βρίσκεται στις εξώπορτες, ένα φυλλάδιο που διαφήμιζε τις δραστηριότητες ενός ταπητοκαθαριστηρίου. Βρεγμένο από τις χειμωνιάτικες μπόρες, πήγα να το πετάξω αλλά, για λόγους όχι χρηστικούς, το κράτησα. Ξεπερνώ άμεσα το ασθενές αισθητικό του πλαίσιο, το ροζ φόντο, πηγμένο από εικόνες και κείμενα. Τριανταοκτώ συνολικά φωτογραφίες, 16 παράγραφοι και πέντε QR codes, σε ένα χώρο μικρότερο του A4, δίνουν την περί αισθητικής εικόνα.

Πληροφορούν, τους πιθανούς πελάτες, πως χρησιμοποιούν το καλύτερο πλυντήριο της Ευρώπης, μοναδικό χωρίς ανακύκλωση νερού, το επιδεικνύουν σε φωτογραφίες, καθώς και το τιναχτήριο, το στυπτήριο, το στεγνωτήριο και το υπερσύγχρονο συσκευαστικό, όντως εντυπωσιακός εξοπλισμός, όπως συνάγεται από τις εικόνες και την περιγραφή τους.

Ενδιαφέρον έχει και η συλλογή φωτογραφιών πριν και μετά, από τις «ειδικές επισκευές σε όλους τους τύπους χειροποίητων χαλιών, από Πέρσες, τους καλύτερους τεχνίτες του κόσμου», όπως ακριβώς αναφέρεται. Περσία βέβαια, επισήμως δεν υπάρχει από το '35, αλλά αν έγραφαν από Ιρανούς ίσως να μην καταλάβαιναν όλοι, θα το μπερδεύαν με το Ιράκ, θα σκέφτονταν το μακαρίτη τον Σαντάμ, θα πήγαινε αλλού η δουλειά.

Ενώ με την Περσία, θυμάται ο Έλλην και τα παλαιά, τότε που τους πήραμε φαλάγγι στο Σχινιά με τον Μίλτο αρχηγό, που μια δεκαετία αργότερα τους βουλιάξαμε με τον Μιστόκλη στη Σαλαμίνα, που ακόμα κι όταν χάσαμε στις Θερμοπύλας, ο πλανήτης ολάκερος τον Λεωνίδα θυμάται, όχι τον νικητή τον επιχειρήσαντα να βεβηλώσει ολάκερο τον δυτικό πολιτισμό, Ξέρξη. Έτσι μας τα είπαν στο σχολείο για αυτό και μας χρωστά ο πλανήτης. Βεβαίως επειδή ήμεθα παλαιόθεν περίεργοι ολίγον, ας θυμήθουμε ότι μεν Μίλτος απέθανεν στη φυλακή από γάγγραινα, ο δε Μιστόκλης εξοστρακίσθη εν χορδαίς και οργάνοις. Για να μην πούμε τότε που ο Αλεξάντερ ο Γκρέιτ, στην Ισσό 23 χρονώ παιδί έτρεψε το Δαρείο σε φυγή, ο οποίος μάλιστα άφησε πίσω την οικογένεια. Άναξ και αυτός να σου πετύχει, έτρεξε να σώσει το τομάρι του αδιαφορώντας για τη βασιλική φαμίλια.

Ο δικός μας τουλάχιστον, εκείνον τον Δεκέμβρη του '67 που η Ντακότα σηκώθηκε από την Σταυρούπολη μετά το κίνημα το οπερετικό, τους πήρε όλους. Τον Κόλια μη εξαιρομένου. Κι εντάξει ήταν μικρός και άβγαλτος τον παρέσυρε η κακή μαμά, η Γερμανίς. Καλώς. Επτά καλοκαίρια αργότερα όμως, στα 34 πια, ζημωμένος στην άτιμη προσφυγιά, γιατί δεν πήρε, μόλις έπεσε η junta, το πρώτο αερόπλονο να επιστρέψει στην πατρίδα και στον θρόνο; Άκουσε τον Εθνάρχη που τούπε: «θα σας ειδοποιήσω εγώ μεγαλειότατε». Και ακόμα περιμένει. Έτσι άφησε τους απογόνους του άπορους, χωρίς στέμμα, να νυμφεύονται με κοινούς θνητούς.

Τέλος πάντων, για να επιστρέψουμε στο προκείμενο φυλλάδιο, αποτυπώνονται και οι μεγάλες κτιριακές εγκαταστάσεις της εταιρείας, όπως και ο στόλος των οχημάτων που παραλαμβάνει, παραδίδει τα καρπέτα. Λόγος γίνεται και για την παροχή της υπηρεσίας φύλαξης, αλλά και για το πλήρως μηχανογραφημένο σύστημα με τους κωδικούς για κάθε πελάτη για κάθε χαλί, ώστε να παραδίδονται σωστά. Έχει και την εικόνα ενός κακοηθέστατου, κακομούτσουνου, ου να μου χαθεί εντόμου ονόματι «*ακάρι αραχνοειδές - που δεν θα θέλατε στο σπίτι σας*».

Έτσι είναι, από την μετεμφυλιακή Ελλάδα της φτώχιας και τον οικονομικό καλπασμό της πρώτης οκταετίας του Εθνάρχου, από τα τριφασικά εκλογικά συστήματα που κέρδιζαν οι δεύτεροι, από τα δένδρα με τα εκλογικά βιβλιάρια και τα φονικά τρίκυκλα, εφθάσαμε στην

Ευρωπαϊκή Ελλάδα. Στην Ελλάδα των Μνημονίων, που τόσο τίμησαν και υπέγραψαν, με τα μετακάρπια και τα μετατάρσια οι γαλάζιες, οι πράσινες και εσχάτως οι ροζ φατρίες.

Και από τα συνοικιακά καθαριστήρια χαλιών που έβρισκαν εποχιακή απασχόληση ακόμα και παιδιά με καθυστέρηση, έχουμε κάνει το άλμα για υπερσύγχρονες μονάδες εκατοντάδων τετραγωνικών με τεχνολογίες αιχμής και εισαγόμενο, φυσικά, εξοπλισμό. Από κοντά και όλη η περιρρέουσα ατμόσφαιρα με τα QR σε αποστολή γνωριμίας αλλά και την ενθαρρυντική επισήμανση: up to 8000 likes, αναφερόμενη στην σελίδα τους στο f/b.

Και είναι κακό όλο αυτό; Είναι άσχημο που από τις Αβησσυνίες φτάσαμε όπου φτάσαμε; Πολλοί θα απαντήσουν: όχι βέβαια, πρόοδος είναι, Ευρώπη γίναμε. Άλλοι θα ισχυριστούν ότι μαζί τα φάγαμε, ενώ αρκετοί ούτε έχουν καταλάβουν τι συνέβη. Υφίσταται ασφαλώς και η απάντηση, ό,τι υπήρχαν και άλλοι δρόμοι για την πολυπόθητη ανάπτυξη. Οι οποίοι αγνοήθηκαν. Άλλοι, πάλι, έναντι απαντήσεως προτίμησαν στίχους:

*«Θέλω να κάνουμε, αγάπη μου, παιδί
Να το βιδώσουμε μπροστά απ' την τι-βί
Να βλέπει Μίκυ Μάους.
Να τ' αγοράσουμε κομπιούτερ και σκυλί
κι όταν τελειώσει τη Γερμανική Σχολή
να λέει το "φύγε" "ράους".
Να του μπολιάσουμε την άδολη ψυχή
Στο Ίντερνετ με της μανούλας την ευχή.
Να ακούει μόνο house.»*

Που φτάνει κανείς, από ένα διαφημιστικό φυλλάδιο ταπητοκαθαριστηρίου!